

Nový Rád

AL. 100001. 1922

Št. 5.

List za mladino

1922

NOVI ROD

izhaja v zvezkih po enkrat na mesec ter stane na leto 12 L., za pol leta 6 L., za četiri leta 3 L.; posamezne številke so po 1 L.

Letna naročnina za inozemstvo: 15 L.

Izdaja „Zveza jugoslovanskih učiteljskih društev“
v Trstu.

VSEBINA

Ivan Albreht: TJA V OGRADO	Stran 65
Leopoldina Leskovec: KO SMO SPALI	„ 65
Cvetko Golar: SINICA IN ŠČIN- KAVEC	„ 66
Anton Batagelj: RACEK	„ 66
Fr. Milčinski: ZGODBE KRALJE- VIČA MARKA: Carjeva hči	„ 67
Fr. Lipah: ČUDODELNI SOD	„ 72
A. Bucik: ZMAJ Z OSMIMI GLA- VAMI	„ 73
Vi. Levstik: LISICA - SESTRICA IN VOLK	„ 75
J. Ribičič: OVNA	„ 76
POUK IN ZABAVA	„ 77
KOTIČEK MALIH	„ 79

Odgovorni urednik: Josip Ribičič.

Uredništvo se nahaja: v Trstu, ulica Fabio Severo šte. 25.

Upravišтво: Škorklja Sv. Peter šte. 62.

Tiska tiskarna „Edinost“

v Trstu.

IVAN ALBREHT:

TJA V OGRADO.

Tja v ogrado se bom skril,
hiše tri si bom zgradil:
eno borovo,
eno brinjevo,
eno lepo zidano.

Pa je v borovi smolnó,
pa je v brinjevi hudó,
rajši pojdem v zidano.

Po ogradi bom sejal,
delal, kopal in oral,
solncu brat in luni zet
živel tam bom — kraški kmet.

□ □ □ □

LEOPOLDINA LESKOVEC:

KO SMO SPALI...

Ko smo spali v tihi noči,
je prišla iz solnčne dalje
k nam pomlad.

Sveže je zelenje vrgla
preko gričev, bujno cvetje
preko trat.

Drevju je odprla brstje
in med veje naselila
zbor krilat.

Preko cvetja, petja, brstja
z nežno roko razprostrla
solnček zlat.

CVETKO GOLAR:

SINICA IN ŠČINKAVEC.

„Kako ste prezimili, ci - ci!
to zimo striček Ščinkavec vi?“
gospodična Cicipé zagostoli.

„E, bilo je bolj slabo, bolj slabo,
še zdaj mi grlo ni nič kaj za rabo —
či - čink, či - čink, če ni ličink.

Pa vi? Pa vi? gospica Sinica,
saj ste kar zala, kot tista Mica,
in svetijo se Vam lica.“

„Je že bilo, je že bilo za silo,
tuintam se je kaj malega dobilo.

Kam pa zdaj, gospod striček, kam pa zdaj?
Ali v zeleni gaj na raj, na raj?“

„Tja me še danes ne miče,
čez griče, čez griče, čez griče
grem nevesti po rožice.“

□ □ □ □

ANTON BATAGELJ:

RACEK.

Na potočku bele račke,
bele račke gogotačke,
a pred njimi racek plava,
jim poredno namigava:

„Kaj bi ve brez mene račke,
bele račke gogotačke?
Jaz vas vodim, jaz vas hranim,
jaz vas čuvam, jaz vas branim.

Samo glejte moje vivčke,
— kakor fovčki — ostre krivčke,
jaz edini le jih nosim,
z njimi vsakega pokosim.“

Racek prhne in zagaga,
ne boji se nili — vraga,
repek dviga, s krivčki miga,
ves ponosen — kaj ga briga?

Toda, joj! iz grma plane,
racek v strahu nem obstane,
nekdo krivčke mu izdere,
nič se ne boji zamere.

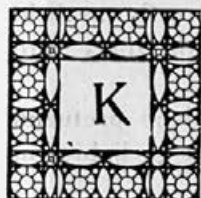
Na potočku bele račke
hohotajo, gogotačke,
racek ves je ko uročen,
racek ves je osramočen.

□ □ □ □

FR. MILČINSKI:

ZGODBE KRALJEVIČA MARKA.

16. CARJEVA HČI.

ruto, predržno in oholo je bilo črno arabsko pleme, v nadlego in strah vsem sosednjim zemljam. Pa je bil med arabskimi glavarji eden, bolj je bil krut nego krut, bolj predrzen kakor predrzen, bolj ohol kakor ohol.

Kraj sinjega morja si je postavil grad, ob gradu stolp dvajsetih nadstropij, da mu daleč oznanja njegovo bogatstvo in moč.

In si je izmislil in je sédel in napisal drobno pismo turškemu carju: »Gospodin car! Kraj sinjega morja se mi dviga grad, ob gradu stolp z dvajsetimi nadstropji, daleč se mu leskečejo v solčnih žarkih okna iz pisanega stekla; s svilo in baržunom so prestrte sobane, od zlata in srebra, od draguljev in biserov jim ne vidiš stene. Ali nimam ne majke ne sestre, da se mi šetata po sobanah, niti oženjen nisem. Čul sem, da imaš hčer, lepoto vseh devic. Gospodin car, pokloni mi svojo hčer za ženo, častil te bom kakor rodnega očeta! Ako nočeš, te pozivljam na junaški boj.»

Turški car je prejel pismo, prebral ga je in razumel. Pozval je predse svoje najboljše junake in jim razložil in ukazal, kakovšen da napišejo oblastnemu snubcu odgovor: bridke sablje naj jim bodo peresa, pomakajo naj jih v njegovo rdečo kri, črna njegova koža naj jim bo za papir.

Odhajali so junaki, vrnil se ni nobeden, vsi so podlegli v boju.

Arabskemu glavarju se je volja ozlela. V knežja se je oblekel oblačila, opasal in oprtal je najboljše svoje orožje, vrgel se iskri svoji kobili na rame in odjahal pred carjevo prestolico.

Pred mestnimi vratmi je zasadil svoje kopje, ob kopje privezal iskro kobilo, zraven kopja razpel si beli šotor. A mestu, prestolici carjevi, je poslal svoj ukaz: Tukaj da ostane, dokler mu car ne da hčeri za ženo. Mesto pa mu mora dajati vsak dan jalovo ovco, vsak dan peko pšeničnega kruha, vsak dan dva čebra rdečega vina, vsak sleherni dan lepo belo devico, da mu sužnja služi z rdečim vinom. Drugače kri in ogenj nad mesto!

Mesto je zaječalo, a je trpelo silo in dajalo ukazani davek. Obupavale so matere, koprnele v jadu lepe bele jim hčerke, a očetje so carju pošiljali prošnje, naj ustreže nasilniku, da reši mesto.

Pretekli so trije meseci, on je odlašal, da odgovori, pa je črni Arabin zgodaj v jutro stopil izpod bahatega šotora, zajahal je kobilo in jo pognal skoz mesto pred carjeve dvore. »Car, kje je moja nevesta, tvoja

hči?» Nalahno je udaril z buzdovanom ob zidovje, pa so se stresli carjevi dvori, z vseh oken se je sesulo steklo.

Turškemu carju je splahnelo upanje, uklonil se je in dal, da odpro črnemu snubcu vrata. Posadil ga je na svojo desno stran, sramota mu je palila lica in pokrivala oči, ali se je vendar udal in sta dogovorila: arabski glavar naj se vrne v ravno primorje, v svoj ponosni grad, da zbere kito svatov, v petnajstih dneh ko se vrne, tedaj bodi poroka.

Carjeva hči je zavekala, ko so ji povedali in je čula svojo pretužno usodo: «Joj meni, ali sem si zato umivala svoje belo lice, da ga ljubi črni Arabin?»

Njena majka pa je govorila: «Gospodar mi in soprog! Kaj se mi je sanjalo nocoj to noč sredi gluhe noči! Prikazal se mi je siv starec, bradat, častit, in mi je besedil in svetoval: «Leži v širnem carstvu ravno Kosovo, stoji kraj Kosova grad Prilip, v belem Prilipu živi dober junak, kraljevič Marko. Piši mu pismo, pošlji mu glas, le on ti edini otme hčer!»

Carju se je smilila hčerka in rad bi jo bil rešil. Poslal je slà v Prilip, v beli grad: «Kraljevič Marko, hodi in hiti, pogubi mi oholega arabskega glavarja, da mi ne odvede ljubljene hčere, tri ti obljubljam tovore blaga.»

Kraljevič Marko je poslušal glas in je dal odgovor: «Ni mi do blaga, ni mi do kraja. V božjem miru živim, po božjih zakonih, verno imam ženo in ljubljenega sina.»

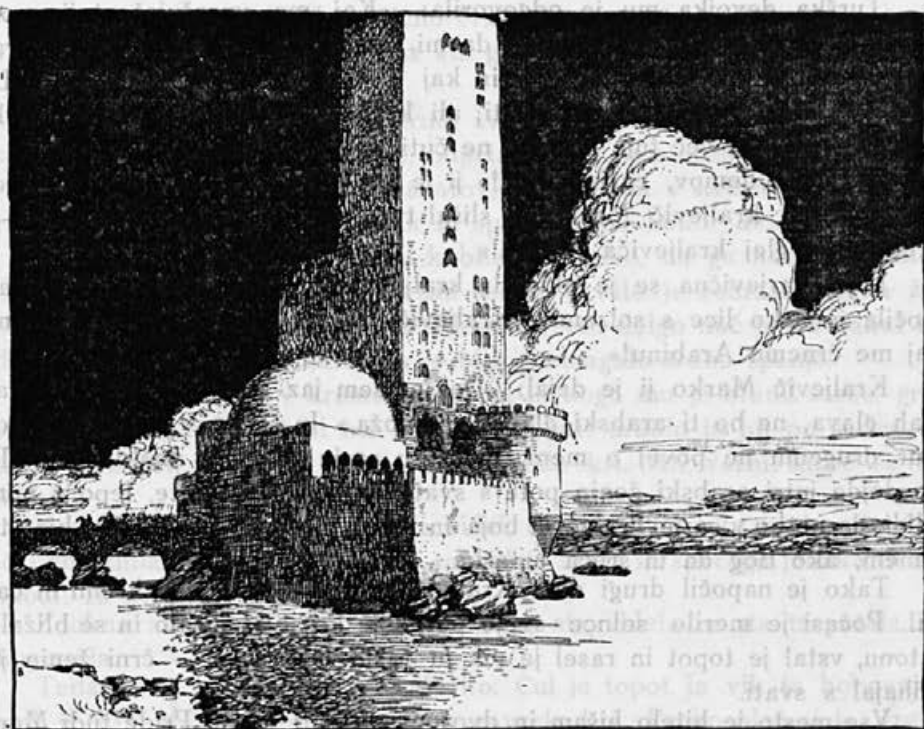
Ni odnehala carica in mati in je šla in sama ukazala pisanje: «Kraljevič Marko, pet ti obljubljam tovorov blaga, povrhu drugega blaga še zlato mizo, na mizi se kolobari kača, kvišku dviga glavo, v zobeh drži dragi kamen, ob njegovem svitu lahko večerjaš sredi noči kakor ob belem dnevu. In še ti navržem sabljo mojega očeta, dobil jo je za dedom, ded za pradedom, zlati so ji trije držaji, v njih so trije dragi kameni, vsak za tri carske gradove. Hodi in hiti in reši mi hčer!»

Kraljevič Marko je bral pismo in zmajal z glavo: «Odgovor sem že dal.»

Carjeva hči se je bridko razjokala, bližal se ji je dan poroke, sedla je in še je sama pisala drobno pismo z belo roko, z grenkimi solzami: «Kraljevič Marko, ne daj me črnemu Arabinu! Po Bogu si mi brat, rotim te pri Bogu in pri vašem svetem pravu. Nimam darov, da ti jih obljubljam, vzemi v spomin srajco, skoro so mi izkapale oči, ko sem ti jo v solzah vezla nesrečnica.»

Nagnala je brzega slà podnevu in ponoči je menjaval konja, v roki je nosil palico, v precepu ji je tičalo pismo z velikim carskim pečatom, da so ga videli ljudje in se mu umikali s pota.

Sprejel je kraljevič Marko slà in pismo, pismo je prebral, slà je vrnil brez odgovora. Stopil pa je v svojo belo izbo in že je stopil v gorki

hlev, ogrnil se je s sivo volkovino, oborožil se je in si opremil šarca. Poljubil je ženo in sinka: «Hudo mi je, da grem od vaju, še huje, da ne bi šel. Za carja in carico ni mi brige; ali briga mi je za Boga in svetega Ivana. Zato grem, naj se tudi ne vrnem.

Jahal je, prijahal v turško prestolico. Toda se je izognil carjevim dvorom, poiskal si je krčmo, da se odpočije.

Odpočil se je in okrepčal pa je vzel vernega šarca in ga peljal k jezeru, da ga v večernem hladu okoplje.

Prideta k hladni vodi — šarec striže z ušesi, nemirno obrača okrog sebe oči.

Kraljevič Marko se ozre in vidi: Jezeru se bliža turška devojka, zavita je in skrita v temno tančico, prepletena z zlatom. Štela je devojka, da je sama v tihi noči, pa se je poklonila zelenemu jezeru in mu govorila: «Pozdravljena voda hladna, moj ljubi dom! Otvoriš mi svoja gladka vrata, da prestopim tvoj prag, da bom v tebi domovala na vseh vekov veke! Rajša tvoja, jezero zeleno, nego od črnega Arabina.»

Širila je roke, da plane vodi v globočine.

Z brzim korakom jo je ustavil kraljevič Marko: «Stoj, turška devojka, kaka ti je jada usoda, da te goni v smrt?»

Turška devojka mu je odgovorila: «Kaj me vprašuješ, tuji mož, čemu bi ti pravila, ko nisi kos, da mi pomagaš.» Pa mu je vendar razodela, da je hči turškega carja in kaj ji je namenjeno nesrečnici. Le kraljevič Marko bi jo mogel rešiti; ali kraljevič Marko ni več stari, ki je bil, ne boli ga več tuja krivica, ne čuti več tuje nesreče.

«Vrni se domov, carjeva hči!» ji je govoril junak. «Zaupaj v kraljeviča Marka, kraljevič Marko je slišal tvoj klic, slišal ga je in uslišal — pred seboj glej kraljeviča Marka!»

Lepa carjevična se je oklenila kraljeviča Marka okoli vratu in mu močila junaško lice s solzami: «Kraljevič Marko, brat mi po Bogu, ne daj me črnemu Arabinu!»

Kraljevič Marko ji je dejal: «Dokler sem jaz in dokler mi je na ramah glava, ne bo ti arabski glavar za moža.» In še ji je ukazal: «Nikomur drugemu ne povej o meni, le očetu carju povej in majki carici! In ko dojde jutri arabski ženin pote s svati, lepo ga sprejmite, lepo ž njim odidi, da ne bo v carjevih dvorih boja in krvi. Moja bo skrb, kje te otmem, ako Bog da in sreča junaška.»

Tako je napočil drugi dan. Kraljevič Marko je sedel v krčmi in čakal. Počasi je merilo solnce svojo pot, šele ko se je nižalo in se bližalo zatonu, vstal je topot in rasel je vik in raslo bobnenje — črni ženin je prihajal s svati.

Vse mesto je hitelo hišam in dvorom zapirati vrata. Pride tudi Markov krčmar, da zatvori krčmo.

Pa vpraša kraljevič Marko: «Kaj bega tebe in vse mesto, da tako zgodaj in pred nočjo hitite in zaklepate vrata?»

Krčmar mu odgovori: «Sramota nas bije in sila, tuji junak! Našega svetlega carja je prinudil črni Arabec, da mu zamoži rodno hčer. Že ga čujemo, že se bliža s svojo divjo četo, od strahu zapiramo tako rano.»

Kraljevič Marko se je uprl krčmarju in ni pustil: odprta mora ostati krčma, da bo gledal in videl sprevod. Krčmar je odnehal in se skril.

Pet sto je bilo svatov, črnih Arabov, ki so jahali skoz mesto in mimo krčme, črn je bil starešina, črn je bil drug, sami izbrani junaki; na čelu jim črni ženin, pod njim je skakala iskra kobila, kamor je zadela s kopitom, vse je razbila.

Črnemu ženinu so se bliskale oči: «Hvala milemu Bogu, carsko mesto mi daje čast, kakršna mi gre — vsa vrata je zaprlo od strahu. Le ena krčma je odprta, ubij in požgi jo strela! Ali je vse pomrlo notri ali gospodari v krčmi luda deca, ki ne pozna moje sile in slave?»

Jahali so, prijahali pred carjeve dvore. Car jih je lepo sprejel, bogato so jim stregli vso dolgo noč.

Ko se je pa zasvital dan, že je stala pripravljena lepa poročna bala carjevičine, dvanajst tovorov blaga. Zajahalo je konje petsto črnih sva-

tov, medse sta vzela blede carično črni starešina in črni drug, pognali so izpred carjevih dvorov, solzna sta gledala za njimi iz svetlih oken car in carica.

Jahala je skoz mesto kita črnih svatov, vse duri so bile zaprte in vsi dvori, le ena edina krčma ne, odprta je bila na stežaj.

Pa krene črni ženin iz kite svatov, da pogleda v krčmo. Kaj vidi: V krčmi za mizo sloni neznan junak in spava mirno kakor dete.

Nažene arabski glavlar iskro kobilo pod sabo, da ga nese v krčmo. Ali ne more — za vrata je privezan šarec. Čvrsto je zahrzala verna žival, da zdrami gospodarja. Ni ga zdramila; vso dolgo noč je bil čakal in bdel kraljevič Marko, v jutro ga je bilo premagalo trdno spanje.

Črni glavlar je silil v krčmo, z zobom in nogo mu je branil šarec, grizel je in kopital. Tristroki bič je potegnil ljuti arabin in bil po šarcu — kamor je zadel, je počila koža, je brizgnila kri. Ali verni šarec se ni umeknil.

Arabski glavlar se je ozrl in je videl, da se mu je kita svatov že da-leč odmeknila. Ni mogel drugače, pustil je šarca in spečega junaka in se zapodil za svati.

Z okna sta gledala car in carica, vse sta videla in sta trepetala in obupovala.

Tedaj se je zbudil kraljevič Marko. Čul je topot in vik in bobnenje, videl je krvavečega šarca in mu je zavrela kri. Preko pleč si je vrgel sivo volkovino, potisnil si je kučmo na obrvi, skočil je na konja. Komaj je sedel na šarcu, že je bila besna žival za svati, že se je zakadila med nje, kakor sokol med golobjo jato. S sabljo damaščanko si je krčil pot kraljevič Marko k carjevi hčeri.

Se mu postavi nasproti črni glavlar. «Kakšen te je obsedel vrag, neznan človek na šarenih živali, da mi napadaš in pogubljaš svate? Ali si junak ali si sivi volk? Mar noriš? Mar si sit življenja? Ali tako mi vere, nagnal bom kobilo, da te sedemkrat preskoči, sedemkrat tja, sedemkrat nazaj, osmič ti odsečem glavo.»

Mu je odgovoril kraljevič Marko: «Lažeš, črni Arabin! Ako mi Bog da in sreča junaška, niti doskočila me ne bota ti in tvoja kobila, kamoli preskočila.»

Z ostrim stremenom je izpodbodel arabski glavlar svojo iskro kobilo, da se požene preko šarca in junaka na šarcu. Ali se je šarec visoko vzel na zadnji nogi, s prednjima je usekal kobilo po prsih, da so pokala rebra, kakor drevje v viharju, z zobmi ji je odtrgal desno uho, da se je v curku ulila črna kri.

Potegnila sta junaka sablji, razlegal se je po trgu žvenket boja, črni svatje so pobegnili, kakor vrabci pred skopcem, blede carjevična je ostala sama in je trepetala zase in za svojega branitelja.

Štiri ure je trajal boj in še ni bil odločen.

Črni Arabec je spoznal, da neznanemu junaku ni kos. Okrenil je kobilu in jo nagnal po trgu in iz mesta po ravnem polju, da si reši glavo. Kobila mu je letela brza kakor vila, skoro bi bila utekla upehanemu šarcu.

Pa se je spomnil kraljevič Marko kovanega buzdovana in mu je besedel: »Buzdovan, moj verni drug, da me ne izdaš! Ako me ne izdaš in si mi zvest, vsak bo hvalil tebe in mene: »Dobro orožje in dober junak!« Ako se mi pa izneveriš osramotiš sebe in mene: »Slabo orožje in slab junak!« Zavihtel ga je in izpustil; kakor lahko ga je izpustil, tako težko je zadel. Treščil je zvesti buzdovan bežečega Araba sredi med pleča, da se je ubit zgrudil na tla.

Kraljevič Marko se je vrnil k carjevični, hvaležna mu je poljubila rob obleke. Spremil jo je pred carjeve dvore, že sta jima prihitela nasproti car in carica.

Je dejal kraljevič Marko: »Eto vama hčer, eto vama dvanajst tovorov lepe poročne bale, eto vama glavo črneга ženina!«

In ni čakal zahvale in ni čakal darov, obrnil je šarca in hitel v beli Prilip, da objame ženo in sina.

FR. LIPAH:

□□□□

ČUDODELEN SOD.

(Kitajska narodna.)

Kmet je kopal na njivi in izkopal velik sod. Nesel ga je domov in rekel ženi naj ga očisti. Pa komaj se je žena dotaknila s krtačo sodevega dna, je bil naenkrat ves sod poln krtač. Čim bolj so jih ven jemali, tem več jih je bilo. Kmet jih je začel prodajati in družina je živela v blagostanju in sreči.

Padel je nekoč slučajno zlatnik v sod. In sod je bil na mah poln zlatnikov. Družina je čez noč obogatela, kajti grebli so iz soda zlatnike kolikor so hoteli.

Imel pa je kmet tudi starega bolehnega očeta. Ker ni bil za nobeno drugo delo, ga je kmet nastavljal k sodu, da grebe iz njega denar. Starček je grebel ves dan in ako je zvečer pri delu omagal, ga je kmet zlobno in surovo oštel, češ, da je len in da ne mara več delati. Nekega dne pa je starček popolnoma onemogel, padel v sod in umrl. Namesto zlatnikov je bil sod naenkrat poln mrtvih starčkov.

Kmet jih je pokopaval noč in dan, še delavcev je moral najeti, da so mu pomagali in pri tem je potrošil ves denar kar ga je imel. Sod pa se je razpočil in mož je bil zopet reven kot nekoč.

□□□□

A. BUCIK:

ZMAJ Z OSMIMI GLAVAMI.

(Stara japonska pravljica.)

Ko je bil svet ustvarjen, je postal last mo-
gočne vile; na smrtni postelji ga je razdelila
med svoje otroke: hčerki Ami je darovala
solnce, starejšemu sinu Suzanu morje, mlaj-
šemu pa luno. Poslednji se je vedno lepo ob-
našal in v jasnih mesečnih nočeh lahko vsak
vidi njegovo bleščečo podobo. — Suzano pa
je bil razjarjen, da je podedoval samo hladno
in vlažno morje; s silo je nekega dne vdrl v
solčne dvorane, kjer je njegova sestra z drugimi
deklicami vred vezala srebrne in zlate tkanine,
razbil njih orodja, pomandral in potrgal njih

krasno delo, uničil vse, kar mu je prišlo pod roke in tako prestrašil revne
deklice, da bi od strahu skoro umrle. Ama je koj zbežala in se skrila v
votlino sredi velike skalnate gore. — Ko je stopila vanjo in zaprla za seboj
vrata, je težak mrak legel na zemljo. Ama je bila boginja solнца in edino
od nje je bilo odvisno, če je sijalo ali ne. Mnogi trdijo celo, da je solnčna
svetloba le sijaj njenih prelestnih oči. Naj že bo kakor hoče: ko se je Ama
skrila je nastala na zemlji velikanska zmešnjava. Vse so poizkušali, da bi
spet razsvetlili svet, a vse je bilo zaman. Tedaj so se ostale vile spomnile,
da je Ama nad vse radovedna, in so vprizorile ples pred vrati njenega skri-
vališča. — In res, ko je Ama zaslišala šum, petje
in smeh, se ni mogla več dolgo premagovati:
odprla je vrata nastezaj, da bi videla, kaj se tam
zunaj godi. In ravno to so vile hotele. — „Glej“,
so vzkliknile, „glej vilo, katere do danes nismo
poznale in ki je še lepša od tebe.“ V tem hipu
so postavile pred njo veliko zrcalo. Ama ni ve-
dela, da je podoba v zrcalu le odsev nje same;
postala je še radovednejša in prestopila prag
votline, da bi si vilo поблиže ogledala. Vile pa,
ki so samo na to čakale, so jo takoj vzele v svojo
sredo, zaprle vhod in navalile nanj težko skalo,

da bi nihče več ne mogel vanj. — Ko je Ama videla, da je zajeta, se je udala in obljubila, da bo še nadalje obsevala in ogrevala svet. Samo to je zahtevala, naj se brat primerno kaznuje. In tako se je zgodilo, da je bil Suzano hudo tepen in pognan iz njih družbe. — Nato se je Suzano podal na zemljo. Ko se je nekega dne sprehajal ob bregu reke, je zagledal starca in starco, ki sta objemala lepo, mlado deklico in bridko jokala. — Vprašal ju je, kaj da je vzrok njiju žalovanju, in starec mu je odgovoril: „Glej, imela sva osem hčera; strašen

zmaj, ki stanuje v bližini, prileze vsako leto enkrat iz svojega brloga, nama ugrabi hčerko in jo požre. Edino ta nama je ostala in danes izgubiva še njo. Ako si blagega srca, gospod, pomagaj nama, če moreš!“ — „Zelo rad, le pomirita se! Silen in mogočen sem in nadčloveško moč imam.“ Nato jima ukaže zavreti mnogo piva in izgotoviti plot z osmimi vrati. V vsako teh odprtih jima veli postaviti sodček poln opojne pijače. Ko je bilo vse lepo gotovo, pride zmaj. Groza ga je videti: osem dolgih vratov se vije iz njegovega ostudnega telesa. Koj zavoha pijačo in zleze k ograji: začne piti in pije tako dolgo, da se docela omami. Spanec se ga loti in kmalu mu zleze vseh osem glav na tla. Ko to zapazi Suzano, ki je bil skrit tam v bližini, polegne svoj meč, priskoči k zmaju in mu odseče vseh osem glav. Potem pa hoče razparati zmaju še truplo. Pri tem pa se mu meč skrha. Zadel je bil na nekaj trdega. Pogleda in najde v zmajevem truplu meč, ves posut z dragocenimi kamni. Lepšega orožja še ni videlo človeško oko. — Suzano vzame meč in se oženi z lepo deklico. — Živela sta srečno; bil ji je dober mož, akoravno je prej tako grdo ravnal s sestro. Naselila sta se v krasni palači, ki si jo je dal nalašč sezidati, in vzela sta k sebi tudi starše. — Ko so vsi pomrli, so meč, ki ga je Suzano našel v zmajevem truplu, podedovali njegovi otroci in za njimi otroci njegovih otrok.

VLADIMIR LEVSTIK:

LISICA-SESTRICA IN VOLK.

(Ruska basen.)

ivela sta ded in babica. «Ti, babica,» reče ded, «napeci pogač, a jaz zaprežem sani ter pojdem po ribe.» In gre lovit ribe, nalovi polne sani in jih pelje domov. Spotoma zagleda lisico, ki se je zvila v kolaček ter leži sredi ceste. Ded zleze s sani in stopi k lisici; toda ona se ne gane, ampak leži kakor mrtva. «To bo darilo za ženo!» reče ded, pobere lisico in jo položi na sani, a sam krevsa naprej ter vodi konja za uzdo. Lisica pa je prežala na to in jame previdno metati s sani ribico za ribico, vsako posebej. Ko je zmetala vse ribe, skoči tudi sama doli.

«Nu, stara,» reče ded doma, «ne veš, kak ovratnik sem ti pripeljal za kožuh!» — Kje ga imaš? — «Tam na saneh je vse, ribe in ovratnik.» Babica stopi k sanem: še rib ni, kje neki ovratnik! In jame zmerjati moža: «Oh, klada ti stara, takšna! Meniš li, da se boš norca delal iz mene?» Tedaj je ded spoznal, da lisica ni bila mrtva; hudo mu je bilo in žal, a kaj, ko ni nič pomagalo!

Lisica pa je znesla vse razmetane ribe na kup, sedla na cesto in se jela mastiti z njimi. Približa se ji sivec volk in pravi: «Pozdravljena bodi, sestrice!» — Pozdravljen, brat! — «Daj mi pokusit ribic!» — Nalovi si jih sam, pa boš jedel. — Ne umem jih loviti. — Lej ga, kako pa sem jih dobila jaz! Stopi, bratec, na reko, vtekni rep v luknjo, kjer je led prebit, pa sédi zraven in prigovarjaj: «Lóvite se, ribice, male in vélike! Lóvite se, ribice, male in vélike!» Ribice se bodo same obešale na rep; a glej, da boš sedel prav dolgo, drugače ne ujameš ničesar.

In res je šel volk na reko; vteknil je rep v luknjo, kjer je bil led prebit, in je začel prigovarjati: «Lóvite se, ribice, male in vélike! Lóvite se, ribice, male in vélike!» Kmalu za njim je prišla lisica; hodila je okrog njega in žebrala: «Jásni, jásni se, nebo! Zmrzni, zmrzni volčji rep!» — Kaj govoriš, lisica-sestrica? — «Tebi pomagam,» pravi navihanka, pri tem pa venomer godrnja: «Zmrzni, zmrzni, volčji rep!» Dolgo, dolgo je sedel volk pri luknji, vso noč se ni premaknil z mesta, in res mu je primrznil rep; hotel je vstati, pa ni mogel! «Jej, koliko rib se je ujelo, da jih še izvleči ne morem!» pomisli sam pri sebi. Gleda, gleda, kaj bi napravil; kar pridejo ženske po vodo, zapazijo sivca in jamejo vpiti: «Volk, volk! Bijte ga, bijte ga!» In že priteko in udri po volku! — ta z nosilom, ona z vedrom, kar je imela katera pri roki. Volk je skakal in skakal, dokler se mu ni utrgal rep, in se je spustil v beg, ne da bi se ozrl za ribami. «Dobro, dobro,» je škrtal z zobmi, «to ti poplačam, sestrice!»

V tem, ko je volk lovil sapo, je hotela lisica-sestrica poizkusiti, ali ne bi mogla izmekniti še česa. Prikrade se v hišo, kjer so ženske pekle blince, ter pade na glavo v nečke, povalja se v testu in zbeži. Toda volk ji pride naproti: «Tako, tako me učiš? Vse kosti so mi polomili!» — Eh, bratec volk, pravi lisica-sestrica, tebi je udarila vsaj samo kri na dan, meni pa so ušli možgani; pretepli so me huje od tebe, jedva se vlečem naprej. — «Tudi to je resnica,» dé volk. «Počemu bi hodila, sestrice, kar name sedi, pa te odnesem domov.» Lisica mu sede na hrbet, in res jo je nesel dalje. Sedi lisica-sestrica na volkovem hrbtu in brunda potihem: «Tepeni zdravega nese, tepeni zdravega nese!» — Kaj govoriš, sestrice? — «Pravim, brat, da tepeni tepenega nese.» — Tako je, oh, res je tako!...

□□□□

J. RIBIČIĆ:

OVNA.

Sredi velike ravni se je vil potoček in jo ločil na dvoje. Obe polovici sta bili enako veliki, trava na obeh enako sočna in gosta.

Tej ravni je vladal star oven. Ko se mu je bližala smrt, je poklical svoja dva sinova k sebi in jima dejal: «Umreti moram! Da ne bo prepira med vama, bodi eden gospodar travnikov na levem, drugi pa svetu na desnem bregu.»

In tako se je tudi zgodilo. Mlada ovna sta živela v miru in zadovoljstvu vsak zase leto in dan.

Pa se nekega dne zazdi ovnu z desnega brega, da je trava na levem vse lepša in večja; onemu z levega brega pa, da so travniki na desnem sočnejši, njih trava gostejša.

Omami ju zavist in napovesta si boj. Ob določeni uri trčita na meji z glavama drug ob drugega in se zgrudita mrtva v vodo. Nepremično sta obležala sredi vode in le njune oči so še gledale v sovraštvu in brezmejnem srdu na nasprotni breg.

Ob njiju so stala jagnjeta in se čudila. Pa so zapazila, da sta mrtvi trupli kakor brv.

Veselo so poskočila, se pognala čez mrtva sovražnika na nasprotni breg, se pomešala med sabo in spoznala, da je trava na obeh bregovih enako sladka, enako sočna in stoterim rodovom dovoljna.

□□□□

Buddha.

Približno šeststo let pred Kristusom je šel Gautama, sin nekega indijskega kralja, na izprehod. Sreča ga betežen starec, ki mu je bil hrbet od starosti globoko sklonjen, obraz pa od prevelikega trpljenja spačen in grd. Gautamo je pretresel pogled na starca v dno duše. Pa je vprašal svoje spremljevalce zakaj izgleda stari mož tako grozno. Odgovorili so mu, da je temu kriva starost in trpljenje. Tedaj si je princ zakril z rokama obraz in vzdihnil: «Torej taki postanemo v starosti vsi? Jaz, moj oče, mati, moji prijatelji?»

Nekega drugega dne sreča princ mladenci, ki je bil mrzliččen in ves pokrit s kozami.

Princ se je razžalostil in dejal: «Kateri moder človek zamore uživati veselje in radosti tega sveta, ako sreča ob vsakem koraku bolest in grozo?»

Še je videl Gautama novo žalost: Okrog nekega mrliča so stali sorodniki in prijatelji pokojnika in jokali in žalovali.

Tedaj je Gautama spoznal, da se človek rodi zato, da končno umre. In princ je proklel svojo mladost, ki pelje skozi trpljenje v starost in v smrt, ter odšel v puščavo, kjer je živel šest let in postal velik in globok mislec.

Ko se je vrnil med ljudi, jim je začel razlagati svojo novo vero, ki je zidana na dveh glavnih stebrih: na ljubezni, u-smiljenju in enakosti vseh ljudi na zemlji. Ljudstvo ga je verno poslušalo, se kmalu

oklenilo njegove vere in ga imenovalo «Buddha», kar pomeni modri.

Buddhistična vera sloni na štirih re-snicah:

1. Živeti se pravi trpeti, kajti kdor živi, hrepeni, a hrepenenje se nikoli ne uresniči; življenje je večno iskanje tega, česar nimamo; kdor pa kaj ima, živi v strahu, da zopet ne izgubi.

2. Vzrok trpljenja je v nas samih, v naši želji po lepem in udobnem življenju, v našem poželjenju po moči in časteh.

3. Trpljenje odpravimo, ako izrujemo iz svojih src vse želje po udobnosti, moči in časteh.

4. Pot, ki pelje v to izčiščenje, je: prava vera, pravična beseda, pravično delo, pravično življenje, pravično mišljenje in pravična sodba o samem sebi.

In še je učil Buddha:

— Vsak je sam vzrok svojega zla in vsak se lahko sam osvobodi trpljenja.

— Ne čisti svojega soseda, ampak sam sebe.

— Sovraštvo se premaga z ljubeznijo, slabo z dobrim, skopost z radodarnostjo, laž z resnico.

— Ne žali človeka, ki je tebe razžalil.

— Stoj vedno na straži pred samim seboj: slabo pride v srce, kakor pride dež v slabo pokrito hišo.

Deset buddhističnih zapovedi pa se glase:

1. Ne jemlji nobenemu življenja!

2. Ne jemlji stvari, ki niso tvoje!

3. Ne laži!
4. Ne pij pijačo, ki ti omamijo duha!
5. Ne živi v nečistosti!
6. Vzdrži se hrane v prepovedanem času.
7. Ne mazili svojega telesa.
8. Lezi na trdo posteljo.
9. Ogibaj se plesa, godbe in zabav.
10. Ne poseduj ne zlata, ne srebra.

Usodepolna trmoglavost.

Leta 1006 so dezertirali nekateri vojaki, ki so bili najeti za bolonjsko vojsko. Doma so pa bili iz Modene. Da bi prikrili svoj beg, so nesli s seboj kovinasto posodo, češ, da gredo po vodo za konje. Bolonji ni bilo mnogo na tem, da so vojaki ušli, pač pa je mesto hotelo imeti posodo vrnjeno. To so mestni očetje zahtevali od mesta Modena. Modenski očetje pa tega niso hoteli storiti. Bolonja je zopet zahtevala — Modena zopet odklonila.

Nekaj časa sta se mesti pričkali, končno pa sta si napovedali vojno, ki je trajala dolgo časa in ki je bila zelo krvava. Ker ni pa nobeden zmagal, so pozvali sardinjskega kralja Henrika, sina cesarja Henrika II., naj on odloči, kdo ima prav. Henrik se je postavil na stran Modencev. To je Bolonjce tako razdražilo, da so sklenili maščevati se. Ujeli so kralja Henrika in ga vtaknili v zapor. Nemški cesar Henrik II. jim je ponujal zlato verižico, ki bi bila tako dolga, da bi obšla mesto Bolonja okrog in okrog. A Bolonjci se niso udali. Dvaindvajset let je ostal nesrečni kralj v zaporu — do svoje smrti. —

Posoda, ki je povzročila toliko zla, se nahaja še vedno v katedrali v Modeni zaprta v železni kletki.

Usoda slaboumnih v srednjem veku.

Ako znori v današnjih dneh kak človek, ga spravijo v norišnico, kjer ga skušajo ozdraviti. V srednjem veku pa se je smel slaboumnež kretati in obnašati, kakor ga je bila volja. Šele ko je postajal preveč nadležen in nevaren, so ga skušali odstraniti. Bogatejši norci so se zapirali v neke vrste kletke, ki so se nahajale v posebnih, oddaljenejših prostorih. Revnejši norci, ki niso imeli sorodnikov, ali za katere se sorodniki niso

hotelu brigati, so dobili stanovanje in hrano v občinskih zaporih.

Najhujše pa se je godilo norcem, za katere ni nobeden vedel od kod so doma. Najprej so jih natepli za kazni, nato pa so jih zapodili v sosedno občino, kjer so jih zopet sprejeli s palico in jih odgnali naprej; ali pa so jih odpeljali v zaprtih vozovih v neobljudene kraje in jih prepustili usodi.

Dva prebrisanca.

Nekoč je bril v Bazlu brivec nekega kmeta, ki je med britjem tožil, da mu doma miši vse pokvari.

«Ali imate res toliko teh živalic doma?» vpraša brivec, ki se je hotel nekoliko pošaliti s preprostim kmetičem.

«Res», vzdihne kmet.

«Jaz bi jih pa rad imel nekaj», pravi brivec, «ako mi jih prinesete, vam plačam za vsako miš en frank.»

Kmet ni razumel šale. Že čez nekoliko dni prinese brivcu veliko kletko v kateri je mrgolelo miši.

«Stodvainpedeset jih je,» pravi, «to je istotoliko frankov!»

«Ali pa so tudi sami samci?» vpraša brivec.

«Samci?» se začudi kmet. «Tega pa res ne vem!»

«Tedad jih ne morem sprejeti — samic ne potrebujem!» odvrne brivec.

Sedaj je spoznal končno tudi kmet, da se je brivec hotel samo pošaliti.

Nekaj časa premišljuje, končno pa pravi: «Ah, ker sva tako dobra znanca, pa vam jih dam zastoj!» — dvigne pokrov in izpusti vse miši v brivnico.

Težke naloge:

1. Poizkusi krožiti istočasno z desno roko v desno, z desno nogo pa v levo.

2. Postavi pred kadilca zrcalo. Reci mu naj si zvije cigareto tako, da bo v zrcalu zasledoval delo svojih prstov.

3. Sedi na stol tako, da boš imel hrbet naslonjen na naslonjalo, noge pa tišči vkup in navpično k tlom. Sedaj poizkusi vstati, ne da bi skrivil hrbta in ne da bi premaknil noge.

Jakec — junak.

Naš Jakec pohaja, k potoku drvi,
po travi se drsa in žabo lovi,
vesel jo zagradi, za nogo diži,
mu žaba uide, se Jakec jezi.
V potok je skočila, za njo on hiti,
si hlačke privihne, se v vodo spusti,
a žabe vzregljajo mogočno: kva kva,
se Jakec prestraši — in že je doma.
Za «Kotiček malih» spesnila

Ana Šemec.

Spomladi.

Travca po lozicah rase,
zajček se po travi pase.
Huda zima je minila,
pomlad nas je posetila.
Vse je v cvetju,
vse prepeva:
ptički vsi zdaj žvrgole,
kmetje v delo se globe.
Pomlad zdaj vesela jasna,
nam veselja mnogo troši.
«Bog pomagaj!» svet zaprosi.

Godina Velimira,
učenka VII. razreda v Škednju.

Babo so žagali.

Nekdaj je živela jako hudobna žena.
Naredila je mnogo slabega na svetu. Ljudje in živali so se tresli pred njo. Hoteli so se je iznebiti. Obsodili so jo, da jo bodo usmrtili z žago.

Blizu naše vasi je rasel velikanski oreh. Na tem drevesu se je izvršila ob-

sodba. Na dan sv. Jožefa pred solničnim vzhodom, so prepeljali hudobno ženo na morišče. Privezali so jo na debeli vrh in jo žagali. Kri so lovili v rešeto. Staro in mlado, vse živali in ptice so prišle to gledat. Posebno ptice so bile vesele in so od veselja prepevale, ko so videle kako pada kos za kosom hudobne žene na tla. Potem so se vsi veseli vrnili na svoje domove. Tista hudobna žena se je imenovala Zimka.

Vera Legiša,
učenka 6. šol. leta v Mavhinjah.

Kako sadimo krompir.

Pri nas v Vrtojbi sadimo krompir že v drugi polovici meseca svečana ali v prvi polovici meseca sušca, včasih tudi pozneje, akoni bilo prej ugodnega vremena. Že pred zimo naredimo na njivi razore, da se zemlja napije zraka in mokrote. Ko nastopi ugodno vreme, poravnamo lehe z brano, da se razori nekoliko zasujejo. Potem raztrosimo po razorih gnoj ter ga polijemo s stranišnico. Nato pokladamo po gnoju koščke krompirja kakih 15—20 cm narazen. Slednjič razkopljemo lehe s plugom, da zakrijemo krompir, in delo je končano.

Pavel Gulin,
učenec 3. r. v Vrtojbi.

Izgubljeni liri.

(Resnična zgodba.)

Součenki Slavici je dala mama dve liri, da bi kupila sukanca. Ker je hitela v

šolo, je med potjo nevede vrgla z robcem denar iz žepa. Ko je pred vasjo zapazila, da nima več lir, se je takoj vrnila, da jih poišče. V šoli smo že odmolili, Slavice pa še ni bilo. G. nadučitelj se je čudno zdelo, ker Slavica še ni nikoli zamudila. Součenka Franjica je povedala, da išče izgubljeni denar. Čez nekoliko časa je prišla Slavica vsa solzna v šolo. G. nadučitelj jo je vprašal, če je našla denar. Povedala je, da ga ni našla.

Potem je g. nadučitelj pripovedal, kako si kmetje pomagajo, če kateremu kaj pogori. Nas pa je nato vprašal, če bi hoteli zbrati Slavici izgubljeni liri. Takoj se je nas oglasilo osemnajst. Součenki Milki je naročil zbirati denar. Ker mi nismo imeli pri sebi denarja, je posodil g. nadučitelj dve liri, da je kupila Slavica sukanca, ko je šla iz šole. Ko bomo zbrali ves denar, ga bomo vrnili g. nadučitelju. Sedaj nam manjka še 20 stotink. Jaz nisem še nič dal, ker do sedaj še nisem nič imel. Sama Slavica pa je prinesla pet stotink.

Pergar Albin,

učenec 6. š. l. v Sp. Idriji.

Povest o Rebušici.

Živela sta mož in žena. Nekega dne žena zbolí in pravi možu: »Hudo mi je tudi mi ne bo boljše, dokler ne jem rebušice iz čarovnega vrta«. Tistikrat je živela tudi neka čarovnica, ki je imela svoj vrt in kdor je šel vanj, ni mogel več nazaj, dokler mu ni ona dovolila. Tudi ta mož se je podal iskat zdravila v čarovni vrt. Ko je nabiral rebušico, je prišla k njemu čarovnica in ga ozmerjala ter mu ni pustila oditi. Prosil jo je dolgo, končno mu pove, da ga ispusti, ako ji da kar še nima. Mož je bil zadovoljen, vzel je rebušico in odšel proti domu. Dal je ženi rebušico in je koj ozdravela. Čez nekoliko dni dobila malo dete, pa pride čarovnica, vzame dete in ga odnese v svoj grad. Ko mož zapazi, da ni več otroka, se zelo prestraši in se spomni, kaj je obljubil čarovnici ter pove ženi, kaj se je zgodilo. Čarovnica je lepo gojila deklico, ki jo je imenovala Rebušica. Ko je Rebušica dorastla, je imela tako dolge lase, da so ji segali od visokega okna do tal. Vsakikrat, ko je prišla čarovnica domov, je zaklicala: »Re-

bušica, vrzi mi doli svoje lase!» In je splezala v grad po laseh.

Nekoč je šel mimo mlad jezdec in je videl, kako pleza čarovnica po dekličinih kitah. Deklica mu je tako ugajala, da je sklenil jo rešiti. In res je prišel. Rebušica mu je vrgla lase in jezdec je pričel plezati po njih; ali ko je prišel do polovice, je prihitela čarovnica, si ovila lase okrog roke in jih izdrla. Mladenič je padel v trnje, si izbodel oči in oslepel. Čarovnica se je hudovala nad Rebušico ter ji zapretila. Mladenič je taval semtertje po gozdu in ni videl, kam iti. Pa zasliši milo petje in gre za glasom. Ko je prišel na tisti kraj, je spregledal. Šel je k oknu kjer je bila Rebušica. Zaprošila ga je, da jo reši. Jezdec je šel iskat vrvi. Po vrvi se je Rebušica spustila na tla. Šla sta domov, tam se poročila in srečno živela. O čarovnici in njenem vrtu ni bilo od tistikrat niti sledu več.

Zapisal Štefe Cek,

učenec II. r. v Hrušici pri Podgradu.

□□

Risba.

(Narisal Žvanut Janko iz Postojne 4. r. meščanske šole.*)

*) Za to risbo je prejel risar nagrado: risarsko mapo in škatljo akvarelnih barv.

Stolp.

Priobčil Šturm Franc
iz Livka pri Kobaridu.

	a				
a	a	a	a	a	
a	a	a	a	č	
d	e	e	e	e	
e	g	h	i	i	
j	k	k	l	l	
	l	l	l		
	m	m	m		
m	n	n	n	n	
	o				
	o	o	o		
o	o	o	p	p	
r	r	r	r	r	
r	s	s	s	s	
s	s	š	t	t	
u	u	u	v	v	

- 1) Soglasnik.
- 2) Sok drevesa.
- 3) Kmetijsko delo.
- 4) Voda.
- 5) Kar je v gostilni.
- 6) Obrtnik.
- 7) Kar ljubijo vsi narodi.
- 8) Žival, ki piči.
- 9) Dobra pijača.
- 10) Samoglasnik.
- 11) Turški dostojanstvenik.
- 12) Morilka.
- 13) Ruski poglavar.
- 14) Ptič.
- 15) Rastlina.
- 16) Domača perutnina.

Po sredi navzdol čitaš besede, ki te zanimajo.

UGANKE.

1.

Polžja hitrost.

Deževni polž je hotel romati na sedem metrov visok zid. Ker pa je polž počasna žival, je prehodil po dnevu tri metre poti, a ponoči, ko je počival, je zdrsnil dva metra nazaj. V kolikih dneh je priromal?

2.

(Priobčil Kovšca Janko iz Št. Petra).

Možiček ima kapico, kapica ima možička, vetrec pride, ne vzame kapice, ampak možička.

3.

(Priobčila Žerjal Simplicija iz Škedenja).

Deklica rdeča, pod zemljo se skrila, šopek je zunaj pustila.

Razpis nagrade.

Kdor reši vse naloge in uganke v tej številki do 25. maja in bo izreban, dobi primerno nagrado.

Računska uganka.

Priobčil Vidič Rudolf
iz Tolmina.

Razvrstite številke 1—16 tako po predalčkih, da znaša vsota v vsaki obkrajni vrsti navzgor in povprek ravno 41.

Besedna naloga.

a	a	a	g
i	i	k	k
k	i	i	o
s	s	t	t

Napolni vse predalčke tega kvadrata s črkami tako, da se bodo čitale navzdol in počez besede, ki znajo: 1) slikarsko orodje; 2) krojaško orodje; 3) rastlino-ovijalko; 4) prislov načina.

Rešitev ugank v aprilski številki „Novega Roda“

Stolp: Š. sir, Marko, svila, častnik, september, vinar, o, javor, ris, ura, Skopo, smodnik. — **Po sredi:** Širite Novi Rod. — **Rač. uganka:** grof: 7, pastir: 5 ovac. — **Uganka:** topola.

Vse uganke so prav rešili: V Lokavcu: Vidmar Justina, Furlan Marija, Černigoj Viktorija in Jožef, Čoha Jožef, Slokar Marija, Kompara Ana, Anton in Ivo, Kompara Darina in Iva, Soban Ana, Slokar Hermína in Angela, Batagelj Justina in Viktor, Soban Olga, Furlan Alojzija, Lokar Stefanija, Slokar Edvard, Kompara Celestina, Bevk Ernesta, Čibej Marija, Kavčič Marija in Angel.

V Barkovljah: Pertot Vera, Martelanc Drago, Pertot Vida, Starec Karel, Pahor Viktorija, Breclj Valerija in Marta, Pahor Lidija, Jež Anton, Pertot Olga, Starec Angela, Godnič Oskar, Uršič Vladko, Rebov Karel, Simonič Ilina,

V Novakih: Flander Janko, Mlakur Metod in Adolt, Razpet Jožef, Bizjak Miljan, V Avčah: Makarovič Rožica,

V Št. Viški gori: Feltrin Uršula, Laharnar Jožeta,

V Zagracu: Žigon Alojzija,

V Rojani: Zolja Olga,

V Tolmini: Tuta Venceslav, Gorjup Mira, Preselj Franc in Milko, Urbančič Branimir.

Pri Sv. Jakobu: Pahor Vida, Breznik Štefi in Stanko, Ulbin Frida, Pavletič Eleonora in Stefanija,

Na Opčinah: Malalan Karel, Guštin Danilo,

V Škedenju: Pečenik Marija, Brič Branislava,

V Vrtojbi: Zorn Hilarka. — V Kobaridu: Pignatari Janko, Bizajl Vera. — V Sesljanu: Colja Marija. — V Skopem: Živec Božidar. — V Pasjaku: Maslo Pavel

V Boljuncu: Zobec Karel, Berce Gorazd,

V Idriji: Troha Vikca in Mirko, Šinkovec Marijan in Marica

Imena rešilcev ugank v marčni številki (nadaljevanje):

V Plaveh: Hrašček Anton. — V Sesljanu: Peric Amalija. — V Solkanu: Srebrnič Ljudmila, Vuga Milan, Krejčl Jožef, Bašin Jožef, Poberaj Ivo, Rijavec Leopolda, Valentinič Franc, Rijavec Ludvik, Valentič Bogomil. — V Lokvah: Winkler Ferdinand. — V Prvačini: Sulič Anton in Angel, Gregorič Franciška. — V Komnu: Puntar Emil. — V Nabrežini: Pertot Cvetka, Čaharija Dragica, Pertot Gizela, Danilo in Draga, Gruden Franc in Valerija, Peric Bogomil, Drašček Justina, Čaharija Dragica. — V Podmevcu: Jelinčič Ljubko. — V Boveu: Komac Maks, V Postojni: Žakelj Ludvik. — V Št. Petru na Krasu: Pavletič Joško. — V Zgoniku: Pirč Stanislav. — V Boljuncu: Berce Gorazd. — V Lozicah: Nabergoj Stanko, Zvanut Franc, Trošt Marija. — V Komnu: Štrekelj Milena, Okretič Vladko, Ravbar Marica, Godnič Josip in Katarina, Jazbec Danica in Marija, Malič Judita, Pipan Danilo, Kukanja Albin in Danilo, Makovec Josip, Bezek Karmela, Slavec Angela, Andlovec Pavel in Slavica, Švara Marija, Masten Pavla, Kovačič Valentina, Šuc Milan, Kovačič Drago, Godnič Ignacij in Mihalj Henrik. — V Lokavcu: Kavčič Marija in Angel, Ivo Anton in Ana Kompara, Čibej Pavel, Batagelj Justina in Viktor, Kompara Celestina, Blažko Alojzija, Batagelj Kristjan, Likar Anton, Špacapan Bogdana, Kočevar Justina, Čoha Stanislava, Lokar Stefanija, Soban Anica, Slokar Hermína in Angela, Čoha Jožef, Slokar Edvard, Furlan Alojzija in Marija, Črnigoj Jožef in Viktorija, Kompara Iva in Darina.

Izžreban je bil:

Berce Gorazd

iz Boljunca

Prejel je v dar:
Dragocen žepni tintnik
s peresnikom.